

SIAULIŲ PEDAGOGINIO INSTITUTO SAVAITRAŠTIS

VASARIO 9-ąją — VISUOTINĖ RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ APKLAUSA

Mieli studentai, kolegos!

Lietuvos valstybė nuėjo ilgą bei turiningą istorinį kelią. Jame būta aukštumų ir žemumų, sėkmių ir nesėkmių. Dar 1236 m. Hipatijaus metraštyje minima „Mindaugo Lietuva“ — nauja valstybė Europoje. Tačiau nelengvas buvo jos kelias į tą Europą. Reikėjo atremti priešų puolimus iš Vakarų bei Rytų, priimti krikščionybę, patiemis tvarkytis europietiška. Pilėnų, Kauno pilių gynėjų didvyriškumo, Gedimino, Jogailos, Vytauto gudrios politikos dėka mes buvome priimti į bendrą Europos šeimą, gyvenome pagal jos nustatytas taisykles. Skaudūs buvo 1795 m.: atėjo į Lietuvą 120 metų trukusi Rusijos carizmo tamsa. Tačiau

nenustojome vilties, visais būdais kovojome, priešinomės. Sulaukėme 1918 m. vasario 16-osios. Atėjo vėl laisvė, vėl grįžome į Europą, vėl tapome valstybe. Kūrėme, svajojome, bet ir vėl juoda duobė... 1940-ieji. Raudonasis teroras, asmenybių gniuždymas, nelaisvė. Ir vėl kova. Nepamirštami tapo Romas Kalanta, politiniai kaliniai, pagaliau ir 1991 m. Krivinojo sekmadienio aukos. Mielieji, o ar viską mes padarėme šioje kovoje, ar pakankamai priešinomės? Tad įsijunkime į ją. Bukime verti tų 15 Lietuvos vaikų aukų. Ateikime vasario 9 d. prie balsavimo urnų ir pasakykime: mes už nepriklausomą demokratinę Lietuvos Respubliką!

14-OSIOS RINKIMINĖS
APYLINKĖS KOMISIJA

14-oji rinkiminė apylinkė įsikūrusi Institute 320 kambaryje. Vasario 9-ąją balsuoti galima nuo 7 iki 20 val. Nepamirškite atsinešti pasą, Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimą, ar kitą dokumentą su nuotrauka. Jeigu negalite dėl svarbių priežasčių balsuoti šeštadienį, prašom kreiptis šiandien į rinkiminės komisijos narius.

„PEDAGOGO“ REIDAS

Kada būsime tikri šeimininkai?

Neilgam buvo ištuštėjusios Instituto auditorijos. Tada ir nutarėme su Instituto tvarkos tarybos pirmininko pavaduotoju, prorektoriumi Algirdu Kalvaičiu pasižvalgyti po centrinius rūmus, kuriuose studentiškas gyvenimas verda jau aštuntus metus. Knietėjo įsitikinti, kaip studentai, jau suaugę žmonės, tausoja Instituto turta, kuriuo patys naudojasi. Deja, vaizdas nedžiuginantis.

Kellose vietose neberadome užuolaidų. Seštajame aukšte jas pavogė, dalis dingo ir iš diskotekų salės, o prie 225 a. piktadarių jose, gesindami nuorūkas, išdegino skylutes, todėl užuolaidos buvo nukabinotos. Iš kelių VI aukšto auditorijų kažkas negražinamai „pasiskoli-

no“ paveikslus, o vyrų tualete kažkam užkliuvo veidrodis, todėl ėmė ir įskėlė jį. Iš kitų tualetų buvo išnešti elektriniai rankų džiovintuvai „Vėjelis“, pasisavinti veidrodžiai. Gal ir į Institutą iš gamyklų atkeliavo įprotis, kur einant namo kas nors parsinešama ar parsitempiama? Gal praturtėsime bent materialiai?

Antrajame aukšte, netoli „Pedagogo“ redakcijos, Dailės fakulteto studentai diplomantai įrengė nedidelį poilsio kampelį, kurį tuojau pamėgo centriniuose rūmuose besimokantys jų kolegos. Čia galima atsisėdus atsipūsti, pasišnekėti su draugais, net persirašyti konspektą ar pasklaidyti laikraštį. O kaip jis dabar atrodo?

Išpjaustytos sėdynės ir jų atlošai, odiniuose apvalkaluose prirašinėta įvairių žodeliukščių, nuplėšyti kampai. Pasirodo, kad mūsų jaunuoliai nežina, kad ant staliukų negalima sėdėti (ne vieną jau taip ir sulaužė). Nemoka aukštojo mokslo siekias jauniukas sėdėti ir ant kėdžių ne tik bendrabučiuose, bet ir auditorijose, koridoriuose. Kas iš jų lieka, įsitikinome, nuėję pas stalius. Daugelio iš tų kėdžių sutalsyti, deja, nebeįmanoma.

Užsukome ir į 225-ąją auditoriją, kurioje vyksta daug paskaitų ir studentų renginių. Dėl to jau labai estetiškai atrodo grindys, kurias reikėtų perdažyti (jiegu pavyks gauti dažų ir jeigu bus skirta lėšų).

O kiek čia eibių pridaryta! Kellose vietose tyčia išdauzytos dekoratyvinės sienelės keraminės plokštelės (dabar tos vietos gerokai gadina visą vaizdą). Dalis suolų išklibinta, o juos dengiantis polistirolas ne vienoje vietoje „pagražintas“ įvairiais žodžiais (kai kurie iš jų nedidami net į daugelį žodžių ir kurių, pasirodo, prirašoma ne tik autobusų stočių tualetuose), įbrėžimais ar pamargintais tušinuku. Po paskaitų paliekamos krūvos popierių, saulėgražų lukštų, randama net tuščių butelių. Po studentų renginių baisiai atrodo prezidiumo stalai, o auditorijoje ir prie jos primėto ma nuorūkų ir degtukų. O juk Institute nerūkoma! (Nukelta į 2 psl.)

„PEDAGOGO“ REIDAS

Kada būsime tikri šeimininkai?

(Atkelta iš 1 psl.)

Pravartu priminti, kad dėl neatsargaus elgesio ne taip seniai kilo gairal Vilniaus universitete, Staulių 7-osios vid. mokyklos aktų salėje. Susi- mąstykime visl, dalyviai ir organizatoriai, nes 225-ąją auditoriją gali iš- tikti toks pat likimas (beveik viskas joje pada- ryta iš medžio).

Ne vieta rūkyti ir prie paradinių Instituto durų. Mėgstantiems užtraukti dėmelį primename, kad vidiniame Instituto kieme- lyje yra įrengtos net ke- lios tam skirtos vietos: padėtos štukšliadėžės, pa- statyti suolai. Traukite ten, būsimieji pedagogai, tik nešukšlinkitel!

Visa tai pamačius doro- si liūdna ne tik prorektor- iui A. Kalvaičiui, kuris iki šiol praktiškai vienas donkichotiškai kovojo su studentų daromomis pikta- darybėmis. „Negi visi mes blogi: ir studentai, ir dė- stytojai? Argi niekas ne- mato iš dėstytojų ir stu- dentų, kaip kartais pikty- biškai gadinamas Institu- to turtas? Kodėl dėstytojai nedaro pastabų blogai be- sielgiantiems savo auklė- tinams? Kaip tokie „iš- siauklėję“ studentai dirbs mokykloje? Ar patikės jų žodžiais mokinukai, išvy- dė tokį ar panašų savo mokytojų elgesį? Kodėl kitose aukštosiose mokyk- lose, pavyzdžiui, Liepojos pedagoginiame institute, nepalyginamai didesnė tvarka ir visal kitoks stu- dentų požiūris į instituto

turtą?“. Tai vis susirūpi- nusio prorektorius klausī- mai, į kuriuos turime at- sakyti visi: ir studentai, ir dėstytojai. Dabar, kai sun- ku įsigyti net degtukų, kėdžių ar dažų, kai vis dar neaišku, kiek Institu- tui bus skiriama lėšų šiuo nelengvu Lietuvai laiko- tarpiu, visi privalome bū- tinal išsaugoti esamą tur- tą, materialines vertybes ir vėliau ateisiantiems stu- dijuoti į Institutą. Ką bū- simieji studentai ras, daug priklauso ir nuo da- bartinių studentų, kurių nedidelei daliai, mūsų nuomone, visai negėda nei prieš kolegas, nei prieš dėstytojus dėl savo tokio elgesio, negrauzia jų nei sąžinė dėl „nu- veiktų“ darbų, o didžiai daliai irgi, matyt, neskauda dėl to galvos.

O mes, dėstytojai, irgi turime iš esmės pakeisti savo požiūrį į nederamą studentų elgesį. Tik nebū- kime toliau abejingi — sudrausminkime nekultū- ringuosius, nepraeikime užsimerkę pro šalį. Stu- dentų renginių metu tvarką turėtų geriau pa- laikyti patys studentai, renginių organizatoriai. Lėšas, kurias dabar ski- riame sugadintam turtui sutaisyti ar naujam inven- toriui pirkti, galėtume pa- naudoti kitiems svarbes- niems reikalams. Pikty- biškai gadinančius Institu- to turtą asmenis turėtu- me griežtai nubausti.

Algirdas
MALAKAUSKAS
Lietuvių kalbos katedros
vyr. dėstytojas

GERBKIME GIMTĄJĮ ŽODĮ

LAŠAS PO LAŠO...

Per egzaminus, klausy- dama atsakinėjančių stu- dentų, pasižymiu kalbos klaidas. Kai studentas bai- gia atsakinėti, pastebėtas klaidas pasakau jam ir prašau, kad ištaisytų. Si- taip elgiuosi tikėdama, kad per egzaminus ištaisy- ta klaida studentui įstrigs atmintin arba jis nors su- žinos savo kalbos klaidas.

Praejusioje sesijoje gir- dėjau darant įvairių kal- bos klaidų. Kai kurie stu- dental klausimus moki- niams „stato“, pavyzdžius „priveda“, namų darbus užduoda „ant kitos die- nos“. Kiti sako, kad pa- tarlės „liečia“ kūrnelius, rišlloji kalba „liečia“ va- sas pamokas. Arba taip pasako, kad rodos, kalbė- tu ne gimtąja kalba: „Aiškinimas yra iš moky-

tojo pusės“ (= Aiškina mo- kytojas). Išvardintos klai- dos nėra dažnos. Kur kas daugiau buvo netaisyklin- gai pavartotas kad su ben- dratimi. Apie 22 proc. studentų taip sakė: „Kad sudominti“, „Kad surasti“, „Kad įsivirtinti“ ir pan. Reikėtų įsidėmėti, jog jungtukas kad vartojamas su tarjamąja nuosaka. Pvz.: „Kad sudominčiau mokinius, parodysiu kelias knygas“. Jei kalbėsime apie trečiąjį asmenį, sa- kysime: „Kad sudomintų mokinius, parodysi kelias knygas“ ir t. t.

Manau, kad nesunku įsidėmėti ir priešdėlio per- kirčiavimą (perskaityti, perrašyti, persidirbti, per- galvoti ir t. t.).

Norėčiau sugrįžti ir prie tų kalbos klaidų,

apie kurias rašiau straips- nelyje „Dažniausia kalbos klaida“ (žr. „Pedagogas“, 1989 m. spalio mėn. 20 d.). Prieš kelis metus la- bai dažnai studentai klydo vartodami prielinksnį pas. Siemet dar šeši studentai pasakė „pas mane“, „pas mokinius“ ir panašiai. Tik trys studentai pavartojo nelietuvišką priešdėlį da-. Atrodo, kad minėtos klai- dos nyksta. Gal ir išnyks. Tik liūdna, kad tie trys, kurie pavartojo da-, apie tokią kalbos klaidą lyg nieko savo gyvenime ne- būtų girdėję. Kai studen- tas pasakė „dabaigti“ (= užbaigti), paprasčiau jį pa- sitaisyti. Jis ištaisė žodžiu „darašyti“ (= parašyti). Kitas, pasakęs „daleiskim“ (= sakykim), pataisė į „prileiskim“.

Taip, trys — nedaug. Tačiau tie trys išeina į pedagoginę praktiką. Sa- kysim, klasėje bus 25 mo- kiniai. Padauginkim iš trijų? Atsiras 75 klaidos. Mokytojas kaip sėjėjas barsto sėklas. Geras ir blogas. Tik gerosios sun- kiau dygsta, o blogiosoms ir priežiūros nereikia.

Parazitinių žodžių (vot, grynai, žinok ir kt.) leng- vai nusikratysite, jei su- sitarsite, kad draugas ar namiškiai jus perspėtų, pasakius tokį žodį. Ir ki- tas klaidas lengviau ištai- syti, kai kas nors padeda.

Jei per semestrą iš savo kalbos išgultume nors 3 klaidas, tai per visus stu- dijų metus — 24 (30).

Pasistenkime. Linkiu sėkmės!

Doc. E. ADOMAVICIENE

Steigiamas korespondentų punktas

Siekdami palaikyti kuo glaudesnius ryšius su studentais ir dėstytojais, steigiamas „PE- DAGOGO“ neetatinių korespondentų punk- tą. Prašytume katedras deleguoti po 1 atsto-

vą, o fakultetus — po 2 studentus į „PE- DAGOGO“ redakciją. Redaktoriui galima skambinti tel. 3-47-31 (222 kab.), o kores- pondentui — tel. 3-88-85 (227 kab.).

Viešnage Liepojos pedagoginiame institute

Nedidelė mūsų Instituto delegacija viešėjo Liepojos pedagoginiame institute. Pirmiausia apžiūrėjome instituto auditorijas. Visur — ideali švara, tvarka. Dauguma paskaitų vyksta prie apvalaus stalo. Studentai mano, kad taip galima greičiau suprasti ir įsiminti elnėmąją medžiagą, nes vyksta nuoširdus abiejų pusių pokalbis.

Labiausiai mus domino bendrabučiai, kurių Liepojos aukštoji mokykla turi keturis. Beveik visi studentai yra aprūpinti gyvenamuoju plotu, tačiau kambariai neperpildyti. Malonu buvo vaikščioti po jų bendrabučius. Studentai juose jaučiasi kaip tikri šeimnininkai. Jie ne tik gyvena švariai, tvarkingai, bet ir rūpinasi, kad jauku būtų ir bendro naudojimo patalpose (koridoruose, fojė ir kt.). Kiekvieno aukšto fojė ant stalų pastatytos puokštės, įrengti tvarkingi stendai. Yra bendrabučiuose ir poilsio kambariai, kuriuose studentai renkasi vakarais, žiūri televizorių. Niekur virtuvėse neteko matyti nuorūkų, į kriaukles primėtytų, taip pat jose paliktų maisto atliekų. Bendrabučių tarybos nuolat ieško naujų būdų, kaip palaikyti švarą, užtikrinti drausmę, organizuoti studentų laisvalaikį.

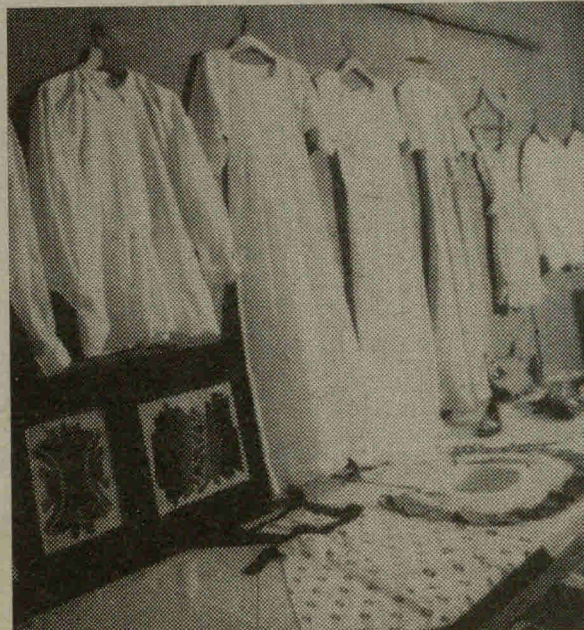
Kada gi mūsų Institute studentai elgsis panašiai, kaip jų kolegos Latvijoje?

Ilona MEKAITĖ

Studentų rankdarbių paroda

Kiekvienais metais per studentų žiemos atostogas tekstilės darbų kabineto iniciatyva rengiamos Dailės fakulteto ir Pedagogikos fakulteto specialybių su darbų specializacija studentų diplominių ir kursinių darbų parodos. Kaip pažymėjo Braižybos ir darbų katedros vyr. laborantė I. Cepulienė, lankytojų parodoje netrūksta. Atvyksta ir moksleivių ne tik iš Šiaulių, bet ir iš Telšių, Seduvos, Kairių bei kitų vietovių. Lankytojų dėmesį patraukia tautinės moteriškos palaidinės, kurias siuvo ir siuvinėjo S. Straigytė bei D. Lukošūtė. Taip pat gerai vertinamos Dailės fakulteto I kurso studentė J. Budinaitė, V. Buivytė, I. Letukaitė, D. Janavičiūtė siuvinėtos apykaklės. Vertos lankytojų dėmesio ir margaspalvės, skoningai numegztos pirštinės. Jų autorės taip pat Dailės fakulteto studentės: R. Geštautaitė (II k.), J. Perlytė (IV k.), I. Misiurevičiūtė (II k.), J. Jurkevičiūtė (II k.).

Meniniu brandumu pasižymi gobelenai „Kryžių kalnas“ (aut. D. Dirsiene) ir „Gervės“ (aut. A. Gečiauskaitė). Jų vadovės

— vyr. dėst. D. Anikinienė ir dėst. R. Vaitkevičienė.

Įdomios ir savitos lietuvių liaudies moteriškos kepuraitės, kurias pateikė D. Jogėlienė (vad. dėst. R. Vaitkevičienė). Tai pirmas tokio pobūdžio darbas.

Pradinukės studentės šioje parodoje eksponuoja

nėrimo bei aplikacijos darbus, austas ir pintas juostas.

Paroda veikė žiemos atostogų metu. Visi, kurie joje dar nebuvo, gali su ja susipažinti pirmadienį nuo 9 iki 17 val. I rūmų pirmame aukšte esančiame tekstilės darbų kabinete.

Zenonas RIPINSKIS

Autoriaus nuotrauka

Kas naujo darbuotojų profsąjungoje?

Kas mes? — tai ne retorinis klausimas. Pirmiausia tiesioginė prasme — kas iš mūsų yra darbuotojų profesinės sąjungos nariai? Rudenį rinkome grupinius pareiškimus. Užsirašė 300 darbuotojų. Deja, nario mokesį sumokėjo mažiau kaip 200 narių. Talgi tiek mūsų, matyt, ir yra, nors manau, kad šis skaičius nėra galutinis. Negaliu patikėti, kad žmonės, dar rudenį gavę iš profsąjungos komiteto realią paramą, apsispręstų nebūti profesinės sąjungos nariais. Cia, matyt, yra tam tikrų or-

ganizacinių nesklaidumų: pritrūko informacijos, pasireiškė kai kurių profesorų nesąžiningumas. Antai ūkio dalies darbuotojų į profsąjungos narius užsirašusių nebuvo, o dabar žmonės piktinasi, kad juos iš profsąjungos narių kažkas išbraukė. Todėl manau, kad kiekvienas darbuotojas profsąjungos nariu gali tapti bet kada. Jeigu padalinyje neatsiranda organizatoriaus, kiekvienas gali pats atieiti į komitetą, užpildyti nario kortelę ar sumokėti nario mokesį. Buvusieji profsąjungos nariai gali

narysę pratęsti, sumokėję mokesį nuo 1990 m. rugsėjo mėnesio, arba gali stoti iš naujo. Pastaruoju atveju stojamojo mokesčio dydis — 10 proc. atlyginimo (stojantiems pirmą kartą — 1 proc.).

Mūsų organizacinių struktūrų sukūrimas šiuo metu yra ypač aktualus. Spaudoje jau yra paskelbtas kolektyvinių sutarčių įstatymo projektas. Priėmus šį įstatymą, administracija privalės sudaryti tokią sutartį. Pagal projektą sutartį su administ-

(Nukelta į 4 psl.)

Kas naujo darbuotojų profsajungoje?

(Atkelta iš 3 psl.)

racija gali sudaryti kolektyvo įgaliojimai ir tuo atveju, kai įstaigoje iš viso nėra profsajungos. Tačiau akivaizdu, kad interesų gynimo funkciją objektyviai galės atlikti tik nuolat veikianti struktūra.

Iš viso to išplaukia tokie tolesni mūsų veiksmai.

1. Prašau visų darbuotojų išsiaiškinti, ar jų valia būti profsajungos nariais yra išforminta. Profkomiteto duomenimis, nario mokesčių mokančių darbuotojų padaliniuose yra tiek: administracijoje, buhalterijoje — 12, ūkio dalyje — 1, bibliotekoje — 25, III ir IV bendrabučiuose — 5, Dabartinės rusų kalbos katedroje — 1, Defektologijos katedroje — 4, Estetinio auklėjimo katedroje — 16, Filosofijos ir politologijos katedroje — 9, Lietuvių kalbos katedroje — 11, Lietuvių literatūros katedroje — 5, Matematikos katedroje — 20, Pedagogikos katedroje — 20, Piešimo katedroje — 3, Pradinio mokymo metodikų katedroje — 11, Rusų kalbos ir metodikos katedroje — 20, Specialiųjų metodikų katedroje — 1, I rūmuose (iš aptarnaujančio personalo) — 7, III rūmuose (iš aptarnaujančio personalo) — 8.

Kiekvienas darbuotojas gali profkomitete pasitikrinti, ar jo kortelė ir nario mokesčiai pasiekė komitetą.

Organizatorius prašys daugiau skubiai atnešti nario korteles ir surinktą nario mokesčių.

2. Reikėtų sukurti pirmines organizacijas pagal interesus. Kol kas taip susibūrė tik bibliotekininkės, kurios išsirinko savo atstovę į profsajungos komitetą (šeštąja komiteto nare tapo B. Bajarūnienė). Kadangi daugiau iniciatorių neatsiranda, greitai iniciatyvos imsis pats komitetas. Bandysime sukviesti pedagoginių darbuotojų, pagalbinių personalo ir administracijos tarnautojų profsajungos narių susirinkimus (apie tai informuosime skelbimų lentoje). Šiuose susirinkimuose galėsime aptarti ir visų pageidavimus kolektyvinei sutarčiai.

Apie kitus konkrečius reikalus — Instituto biudžetą ir turto naudojimą, administracijos planuojamą darbuotojų atleidimą, socialinės rūpybos skyriaus veiklą — planuoju pasidalyti mintimis kituose „Pedagogo“ numeriuose.

Jonas GENYS
Darbuotojų profsajungos komiteto pirmininkas

SPORTAS

MIESTO FUTBOLU TURNYRE

Prasidėjo Šiaulių miesto mažojo futbolo pirmenybės. Jose dalyvauja 9 komandos.

Braižybos ir darbų katedros kolektyvas užjaučia dėstytoją **Danutę KAUCIKIENĘ** dėl brangaus tėvelio mirties.

„Pedagogo“ futbolininkai (tren. R. Alūzas) žaidė dvejais rungtynėse. Jie 11:0 nugalėjo „Vėną“ ir 2:3 pralaimėjo „Vairui“.

„Pedagogo“ inf.

Kviečia merginas

Ketvirtajame bendrabutyje atvėrė duris moterų kirpykla. Ji veikia kasdien nuo 12 iki 19 val., išskyrus šeštadienį ir sekmadienį.

Kirpykloje dirba jauna, bet labai savo profesijai atsidavusi kirpėja Daiva Bukytė. Savo klientėms ji siūlo įvairias paslaugas: plaukų dažymą, įvairių plaukų šukavimą ir kt. Jei jūs norėsite, kad jums

padarytų šukuoseną kokia nors progai, kreipkitės iš anksto: kirpėja jums įteiks išankstinį užsakymo taloną. Tai sušauptys jūsų laiką.

Paslaugų tarifai — valstybiniai.

Naudokitės šios kirpyklos paslaugomis!

„Pedagogo“ inf.

Zenono RIPINSKIO nuotrauka.

MIELIEJI!

Kviečiame į Kauno ir Šiaulių m. valančiuku liudžio organizacijų koncertą, kuris vyks vasario 13 d. Aktų salėje.

Pasiremame nuoširdumo, meilės Lietuvai. Pasimokykite naujos vaikų veiklos!

Instituto darbuotojai, padavę pareikšti padangoms gauti, iki 1991 m. kovo 1 d. nešiti automobilio techninį pasą į socialinės rūpybos skyrių. Nepateikusiųjų jo bus braukiami iš padangų gamintojų eilės. Visa kita informacija (visų prekių skirstymo nuostatai ir kt.) skelbiama mūsų skyriaus stende I rūmuose. Socialinės rūpybos skyrius

Pedagogikos fakulteto IV kurso studento Ričardo FAJUONO Stasio, studento liudijimą Nr. 85651 laikyti negaliojančiu.

MOSŲ ADRESAS:

235419 Šiauliai,
Vytauto 84,
tel. 3-88-85.

SL 575 Užsak. Nr. 483.

Redaktorius

A. MALAKAUSKAS

Rinko ir spausdino „Litnago“ spaustuvė, Vasario 16-osios g. 54. Ofsetinė spauda. Tiražas 1500 egz.